

heller ikke negtes, at Frihed og Frivillighed ogsaa i Almindelighed ere værd at beholde, forsaavidt man kan det uden at afstedkomme Ulemper, men jeg har dog ment, at det var almindelig erkjendt, at Offerlagen i den Stilling, hvori den nu staar, er en Uting. Vi maa erindre, at Offeret, saaledes som ogsaa Navnet antyder, oprindelig har været frivilligt, men at det omfider er kommet til at blive en tvungen Sag, saa at det ligefrem kan indrives ved Udpantning, og hvem borger os for, naar vi fremdeles lade det staa som en frivillig Sag, at det da ikke efter en Del Aars Forløb igjen kunde ende med at antage Karakteren af en Forpligtelse? Jeg tror derfor, at det er rigtigst, naar vi overhovedet skulle tage fat paa denne Sag, at vi da ligefrem forbyde det ialtfald i Kirkerne. Det ærede Medlem, som jeg nys sigtede til, sagde rigtig nok, at det var en Bane. Befolkningen nok selv vilde komme bort fra, uden at det ikke ligefrem blev forbudt, og at vi skulde tage os vel ivare for at rette paa Folkets Baner. Det kan være sandt nok i Almindelighed, naar Banen ikke er bleven til Ubane, men det er jeg tilbøielig til at kalde den i det foreliggende Tilfælde, eller maasse dog med et mildere Udtryk, en Ustik, og medens det ærede Medlem mente, at man ikke skulde indlade sig paa at rette paa Folkets Baner, skal jeg dog eksempelvis nævne en anden Bane og Stik, der har holdt sig, hvor endogsaa Offerstikken er bortfalden, og som forekommer mig at være ligesaa urigtig og en ligesaa stor Ustik. Her i Kjøbenhavn er, saavidt jeg veed, al Offerstik bortfalden i Kirkerne, og hvad man vil give Præsten, bringes udenfor Kirken, men derimod er der en andert Stik, som har vedligeholdt sig i Hovedstadens Kirker, og det er Omhæring af Tavler, det har endnu, saavidt jeg veed, holdt sig i alle Hovedstadens Kirker, at der stadig under Guds-tjenesten omhæres et ikke ringe Antal Tavler, hvormed der ringes, og hvori Pengene klinge, og som aldeles forstyvre Andagten. Det skulde dog være det Sted, hvor man maatte ønske, at der holdtes den største Andagt. Jeg gad vide, hvorledes det vilde gaa, dersom man under disse vore Forhandlinger her i Salen

kom ringende med saadanne Tavler og Klokker. Man vilde vistnok frabede sig det, og desuagtet bibeholder man det paa Steder, som man dog anser for de helligste Steder. Dette er en Bane, som har holdt sig her i Hovedstaden, medens den dog heldigvis med en enkelt Undtagelse er affaftet i det øvrige Land. — Der faldt enkelte andre Yttringer under 2den Behandling fra et andet æret Medlem, som jeg ved at gennemlæse Forhandlingerne ogsaa er stadt paa og har opholdt mig ved. De vakte allerede Opmærksomhed, da de bleve udtalte, men jeg troede ikke at have hørt rigtig; jeg havde ikke troet, at de virkelig vare faldne i den Form og Forbindelse, hvori jeg nu senere har set, at de dog ere faldne. Det var fra det ærede Medlem for Densle Amts 4de Valgkreds (H. C. D. Müller). Han sagde: „naar det bliver almindelig forbudt at tage Bederlag for at give Sakramentet, holde Vigtaler“ osv., kan da en Præst vedblive at modtage saadant Bederlag af dem, der have løst Sognebaand til ham? Det ærede Medlem betragter det altsaa som et Bederlag, hvad der ydes for Uddeling af Sakramentet osv. Det har gjort mig undt at høre fra en vordende Præst, at han kan tale om Bederlag for Sakramentet. Det forekommer mig at være at betragte det som en ligefrem Handel, og det ærede Medlem vil ialtfald bedre end mange Andre vide, at alt Slags Handel i Kirken blev forbudt af Kirkens Stifter endog i Borgaarden til Sødernes Tempel; jeg tror endogsaa, det hedder, at han omstødte Berellerernes Borde, væltede Duefræmmernes Stole og drev dem ud, som handlede i Templet. At man saa nu skulde tage Bederlag eller Penge for de hellige Ting, vilde dog være paafaldende, og det har som sagt flaaet mig at høre en saadan Opsættelse gjort gjældende af det ærede Medlem. Paa Grund af, hvad jeg alt har sagt, at der senere er kommet et andet Endringsforslag, som ikke var mig bekjendt, da jeg indgav mit, men som omhandler det samme Punkt, nemlig Forbudet imod at vedblive med dette Uvæsen, mere uforligt, skal jeg tage Endringsforslaget tilbage.